

▣ **Најаве повећана пензија и плата, једнократне помоћи, јефтинијих лекова и ваучера за бански одмор за најстарије грађане Србије наговештаји су предстојећих избора.**

То сматрају саговорници Данаса, који оцењују да ове мере нису резултат системског плана државе, већ део предизборне кампање.

Како истичу, наставља се пракса коришћења социјалне политике као средства за обезбеђивање политичке подршке.

Председник Србије Александар Вучић, као и други државни званичници, последњих месеци интензивно најављују повећање пензија, уз поруку да ће највећу корист имати пензионери са најнижим примањима.

Међутим, осим редовног усклађивања пензија, које се по важећем закону спроводи од 1.

децембра, дакле није реч ни о каквом ванредном повећању, Вучић је недавно најавио и додатни пакет помоћи за пензионере.

Гостујући на ТВ Прва, обећао је пензионерима ваучере за одлазак у бање, јефтиније лекове и једнократну новчану помоћ.

„Посебно ћемо да гледамо како да сиромашнијима дамо нешто више него онима са високим пензијама“, поновио је Вучић раније изнето обећање.

„Помоћ изводљива, али представља начин за придобијање политичке подршке“

Најављене мере помоћи пензионерима, које укључују једнократна давања, субвенционисане лекове и друге видове подршке, у начелу су могуће и изводљиве, каже професор Економског факултета у Београду **Милојко Арсић** за Данас.

Међутим, наш саговорник указује да се оставља утисак да оне нису део системског плана државе, већ пре свега инструмент за придобијање политичке подршке старијих грађана уочи очекиваних избора.

„То је, чини ми се, главни мотив за примену тих мера“, указује Арсић.

Он истиче да помоћ социјално угроженим грађанима јесте оправдана, али упозорава да не би требало да буде усмерена искључиво на пензионере.

„Таква врста подстицаја је оправдана за све сиромашне људе. Не би требало ту да се ограничавамо само на пензионере, јер има сиромашних и међу старим лицима која нису пензионери, али и међу млађима који нису у пензији, а имају релативно мале приходе. Ако се већ води социјална политика, требало би и они да буду обухваћени како не би били дискриминисани“, наводи професор.

Према његовим речима, у појединим случајевима пензионери су чак у повољнијем положају од грађана који не примају пензију или су незапослени.

Говорећи о расположивости средстава у буџету, Арсић истиче да још није могуће прецизно проценити његове укупне трошкове, јер није познато колико ће новца бити издвојено за овај пакет помоћи.

„Није сигурно колико ће укупно коштати тај пакет помоћи. Могуће је да ће то прекорачити договорени лимит од три одсто БДП-а, али мислим да то прекорачење неће бити нарочито велико и да ће се вероватно водити рачуна да оно буде умерено“, каже Арсић.

Како објашњава, коначна процена зависиће од висине једнократне помоћи, обима субвенционисања лекова и круга корисника који ће имати право на подршку.

На питање да ли постоји опасност да овакве мере додатно подстакну инфлацију, Арсић одговара да не очекује да ће оне довести до раста цена.

„Не би требало да буде притиска на инфлацију, јер се не ради о неком значајном пакету. Прецизнија процена биће могућа тек када буде познато колико ће средстава бити издвојено за ту намену, колико ће добити пензионери, који пензионери ће бити обухваћени и слично“, наводи он.

Упитан да ли би средства намењена једнократним давањима могла да буду искоришћена за трајно повећање најнижих пензија, Арсић каже да би такво решење свакако било повољније за саме пензионере, али би истовремено представљало знатно већи терет за јавне финансије.

„То би било пожељније са становишта пензионера, али би много више коштало. Ово се даје једном и то је вероватно мотивисано предстојећим изборима, али са становишта

фискалне политике ово је боље него да дође до трајног повећања, што би значило да се расходи повећавају трајно и у будућим годинама“, објашњава Арсић.

Како додаје, трајно повећање пензија подразумевало би потребу да држава у наредном периоду обезбеди додатне изворе финансирања.

„То би опет значило да за те расходе треба обезбедити додатне порезе или да треба смањити неке друге расходе“, упозорава он.

Ипак, Арсић оцењује да би одређене мере трајне социјалне заштите имале смисла, имајући у виду да издвајања за социјалну заштиту у Србији нису нарочито висока у поређењу са другим државама.

Међутим, наглашава да би такве одлуке морале да буду део дугорочног планирања, а не реакција на тренутне политичке околности.

„Осигуравамо се да бисмо добили пензију, а не једнократну помоћ“

Економиста **Милан Ковачевић** оцењује да би требало смањити праксу једнократних давања пензионерима и инсистира да се средства из Фонда за пензијско и инвалидско осигурање користе пре свега за редовну исплату пензија.

„Требало би да буде што мање једнократних издавања и трошења из средстава Фонда за пензијско осигурање да би се одржала редовна исплата пензија, јер та појединачна давања увек служе некој другој сврси и нису део правог осигурања“, наводи Ковачевић за Данас.

Он подсећа да је сврха пензијског осигурања обезбеђивање редовних пензија, а не једнократне помоћи.

„Када се осигуравамо, осигуравамо се да бисмо добили пензију, а не једнократну помоћ“, истиче он.

Ковачевић додаје да оваква врста помоћи није системски уређена и да не обухвата све кориснике под једнаким условима.

Сматра да је, од једнократних помоћи, много потребније вратити се јасним правилима за усклађивање пензија.

„Мислим да се ми морамо вратити поново на један принцип како ће се усклађивати пензије, јер је у последње време било одступања од онога што је одлучено. Била је усвојена швајцарска формула, она није примењивана, него је другачије рађено“, наводи он.

Према његовим речима, ни последње повећање пензија од 12,2 одсто не уклапа се у раније дефинисана правила.

Због тога сматра да се актуелне најаве додатних погодности могу посматрати у политичком контексту, имајући у виду значај пензионера као бирачког тела.

„Тако да је ово очито сада реч о неком припремању пензионера, јер су пензионери важан бирачки део за Вучића и он ће сигурно темпирати да пред изборе што више натегне да части пензионере да би се одржао на власти“, закључује Ковачевић.

(Данас)